

I международен театрален фестивал за детска и младежка публика „Забранено за възрастни“

„Adults Forbidden“. 1st International Performing Arts Festival for Children and Youth Audience

24-28.9.2012, Смолян / Smolyan, Bulgaria

ADULTS ЗАБРАНЕНО ЗА
FORBIDDEN ВЪЗРАСТНИ

Пътуване без забрани

Вилия Моновска

„Забранено за възрастни“ е заглавието на нов театрален фестивал, посветен на детската и младежка публика, който има за цел да създаде празник и да възроди изкуството в Смолян и областта. След слиянето на Родопски драматичен театър с Пловдивския и славното театрално минало, Смолян остава само с мечти и носталгия. Но фактът, че има ученически школи като „Юлия Огнянова“ и студията към ОУ „Иван Вазов“ (които впрочем представиха своята работа в рамките на фестивала) доказва, че потребността от театър е жива, съпротивата срещу неговата липса не е секнала и бъдещото може би носи обещания. Фондация „За Родопите“ с немалка подкрепа (в лицето на фондация „Арт офис“ и „Америка за България“, Министерство на културата и Община Смолян) начева една инициатива, която ще е полезна не само за подрастващото поколение, но и за всички граждани. Амбициозният проект не само се реализира успешно, но и протече сякаш не за първи път, т.е. свършено организирано. С това заяви своя успех, сериозност и значимост. Освен това предостави възможност на деца от почти всички селища в района също да станат част от събитието. Много от тях вероятно за първи път гледат театър. „Ударната група“ на фестивала, както директорът Петър Тодоров ги нарича изнесоха 17 представления в десет града. Това са театрите „Абсурд“ със спектакъла „Косе Босе“, „Трио“ с „Вимето на любовта“ и „ММ“ с „Трите прасенца“. Мисля, че това е една от най-добрите възможни театрални каузи.

Добрата селекция включваше спектакли с разнообразни средства и техники на кукленото изкуство, разнообразни теми и най-важното: можеше да се отнесе към различна възрастова аудитория - от най-малките, през младежите и до порасналите. Смелите възрастни, които влязоха в залата въпреки „забраната“, бяха провокирани да преоткрият детето в себе си, да усетят чистата бликаща радост от прекрасния театър. Разбира се, зрялата възраст предполага разпознаването на сложните човешки и вечни въпроси, погнени с оригинален хумор и опростени сами по себе си. „Забранено за възрастни“ се отличи и с чуждест-

ранно участие. Том Грегер с театъра си „Оскар“ от Швейцария откри фестивала не случайно. Спектакълът „Пътуване във влака“ е своеобразно приключение през всичко неизвестно. Един чаровен кондуктор-удиот посреща публиката преди пътешествието да започне. Том Грегер приковава вниманието още от вратата, закачайки се с хората. Прекосва цялата зала между реговете, говори на всеки и го качва „на борда“. Том Грегер и за секунда не излиза от ролята на паячо. Повече от 20 години той се занимава с цирк и клоунада, преди това с танци. Той знае как да спечели хората, защото негов принцип е да се довери и да докаже, че заслужава доверие и това се учи най-добре в уличното изкуство, където Грегер се е развил като артист. Той превръща нелепата, наивна и абсурдна клоунска индивидуалност в своя и разграничаването им е невъзможно. „Пътуване във влака“ е поредица от картини и случки. В първата част Том Грегер поставя задачи на избрани хора от публиката, които ще обогатяват неговото изпълнение до края. После на мястото на кондуктора изниква тъжен и самотен човек с куфар, презърбен под тежестта на живота. Дватамата заедно с „разказвача“ ще изградят една история, която ще бъде различна за всеки. Том Грегер използва детска играчка локомотив, която пътува през времето и пространството. Чрез картини и групи играчки се изгражда цял илюзорен и мечтан свят. С постоянните шеги и безбройните мимики, Том Грегер ни превежда през какви ли не сцени от живота и природата, за да остави в нас тъгата и чувството за осъзнато щастие в гребните неща. Онези детайли, които блажено съзерцаваме и си спомняме винаги. Накрая всички „съучастници“ са поканени на сцената, за да сляоят новия маршрут на вълшебния влак. Коемо е достатъчно трудна мисия, защото железопътните линии са от няколко части, които трябва да се пренареждат, за да се движи влакът напред. Тази игра освен че забавлява всички, ги учи да координират действието си, да се гледат и слушат. С цялото представление „Пътуване във влака“ Том Грегер ни показва и ни въвлеча в пълноценно общуване и в интроскопно опознаване на света около нас.

Театър „Оскар“ постави началото на фестивално пътуване и преживяванията, свързани със събитието, но Лаура Кибел обра най-много възторжени възгледи. Нейният спектакъл „Отнесен от краката“ впечатлява с със своята динамичност и трудност. Лаура Кибел ни разкрива как превръща краката си в кукли, включвайки и ръцете си. Управлява от една до четири кукли, като цялото ѝ реквизитно богатство се намира в толкова куфари, колкото истории ни разказва. Лаура покрива цялата гама от цветове и форми. Домакиня, която се превъплъщава в японка, за да избяга от ежедневието си, концерт на мариачи, борба между ангел и дявол и т.н. - и всичко е като анекдот. И очите на публиката са нейните очи.

„Порло зловеч“ е спектакъла на Петър Тодоров, съсредоточен в общите думи в българския и турския език. Екипът е избрал най-използваните думи от културата. Българо-турско семейство от началото на миналия век излиза на пазар за продуктите, нужни за тюрло зловеч. На фокус виждаме много отрицателни и смешни черти от манталитета на два народа. Нак-

рая се стига до грандиозен скандал. В цялата тази буркотия излиза темата за опазването на околната среда. Светът е затрупан от найлонови торбички, а хората нехаят. Съответно те са и това, което е останало на планетата ни. Две извънземни кацат, за да я проучат, и намират този филм. Идеята е наистина да се замислим кое е ценното в живота ни, покрай битовите си грижи да можем да се позрижим и за гуха си, и за природата си, и за хората около нас. Представлението не ни внушава досагата от поучителната атакка, защото всичко е погледнато от смешната му страна. И тази находчивост неминуемо постига своята цел - да бъде разбрана.

Спектаклите от фестивала преодоляха бариерата на езика, защото залагат и разчитат на универсалния език - този на тялото, на жеста, на звука, на визуалните знаци. Така по-добре могат да стигнат до хората и да ги заредят с емоции. „Забранено за възрастни“ за първи път отнесе пътуващите в театралната действителност. Какво ли да очакваме, когато се случи за втори път? ■

Travelling free of bans

Vilja Monovska

„Adults Forbidden“ is the title of a new theater festival dedicated to children and young audiences, which aims to create a holiday and revive art in Smolyan and the region. After the merging of Rhodope Drama Theatre with Plovdiv Theater and the glorious theatrical past, Smolyan remained only with dreams and nostalgia. But the fact that there are student schools, such as „Julia Ognianova“ and the studios to „Ivan Vazov“ Primary School (which also presented their work at the festival) shows that the need for theater is alive, the resistance to its lack has not stopped and the future may present opportunities. „Pro Rodopi“ Foundation with considerable support (on part of the „The Art Office“ Foundation and „America for Bulgaria“ Foundation, Ministry of Culture and the Municipality of Smolyan) begins an initiative that will be useful not only for young people, but for all citizens. The ambitious project was not only successful, but it did not proceed as if for the first time, i.e. it was perfectly organized. With that it announced its success, seriousness and importance. Moreover, it gave the opportunity to children from almost all the towns in the region to become also part of the event. Many of them probably watch theater for the first time. „The percussive group“ of the festival, as the director Petar Todorov calls

them, presented 17 performances in ten cities. These are Absurd Theater with the show „Little smart sickle“, Trio Theater with „In the Name of Love“ and MM Theater with „The Three Piglets“. I believe this is one of the best possible theatrical causes.

The good selection included performances with diverse tools and techniques of puppetry, a variety of topics and most importantly, it could be referred to different age audience - from the smallest, through the young and to the grown ups. The brave adults who entered the room, despite the „prohibition“, were provoked to rediscover the child in themselves, to feel the bursting pure joy of the wonderful theater. Of course, maturity age involves the recognition of the complex human and eternal problems, presented with original humor and simplified on their part.

„Adults Forbidden“ was remarkable for a foreign participation. It was not a coincidence that Tom Greder with his „Oskar“ from Switzerland opened the festival. The show „All abroad“ is an original adventure through all the unknown. A charming conductor-idiot welcomes the audience before the journey begins. Tom Greder focuses the attention yet from the door, joking with the people. He crosses all of the the hall between the rows, talks to everyone and gets him/her „on board“. Tom Greder does not leave even for a second his role as a clown. For more than 20 years he has been involved with circus and slapstick, before that with dance. He knows how to win people because his principle is to trust others and to prove that he is trustworthy. And this is learned best in street art, where Greder has developed as an actor. He turns the ridiculous, naive and absurd clownish personality into his own and the distinguishing of them is impossible. „All abroad“ is a series of pictures and stories. In the first part Tom Greder assigns tasks to selected people of the audience who will enrich his performance until the end. Then at the place of the conductor appears a sad and lonely person with a suitcase, bent with the weight of life. The two of them together with the „narrator“ will build a story which will be dif-

